

Краткий агрометеорологический обзор за 3-ю декаду июля 2021 года.

За декаду по всей территории Казахстана отмечалась жаркая с осадками погода, хорошие условия увлажнения в связи с выпадением осадков выше нормы наблюдались в западных областях, местами в Костанайской и Северо-Казахстанской областях. Продолжается обработка посевов против сорняков гербицидами и ядохимикатами против вредителей и болезней зерновых культур. В южных областях метеорологические условия в целом были благоприятны для полной спелости зерна озимых и яровых зерновых культур и проведению уборочных работ.

На наблюдаемых участках на посевах яровой пшеницы отмечена фаза «цветение» и «молочная спелость», на отдельных участках «восковая спелость». Состояние растений в основном хорошее и удовлетворительное, посевы в окрестности станции Аршалинский Денисовского района Костанайской области плохие. Высота растений достигает 41-79 см., на поздних посевах до 40 см. Среднее число стеблей с колосом на 1 кв. м. от 153 до 480 шт., местами насчитывалось 94 шт., число колосков в колосе пшеницы составляет 10-27 шт., из них недоразвитых до 6 шт. Среднее количество зерен в колосе пшеницы на отдельных участках насчитывалось 10-33 шт., из них щуплых до 20 %. В окрестности станций Тайынша продолжается подкормка азотными удобрениями и обработка ядохимикатами посева пшеницы.

Состояние ярового ячменя в основном хорошее и удовлетворительное. Высота ячменя достигает от 34 до 79 см. Фаза развития «колошение» - «восковая спелость», сорняки встречаются часто. Среднее число стеблей с колосом от 220 до 407 шт., число колосков в колосе ячменя насчитывалось от 12 до 23 шт., из них недоразвитых до 3 шт. Среднее количество зерен в колосе ячменя на отдельных участках насчитывалось от 10 до 21 шт.

В центре и на востоке страны на наблюдаемых участках состояние яровой пшеницы в основном хорошее, на отдельных участках в Карагандинской области удовлетворительное. Фаза развития «цветение» – «восковая спелость», на ранних посевах – «полная спелость», сорняки встречаются часто. Высота растений достигает 41-95 см., на поздних посевах до 40 см. Среднее число стеблей с колосом на 1 кв. м. от 307 до 393 шт., число колосков в колосе пшеницы составляет 13-20 шт., из них недоразвитых до 3 шт.

В Карагандинской области состояние посевов ячменя отличное и хорошее, отмечена фаза «цветение» и «молочная спелость». Высота ячменя достигает 47-57 см.

В западных областях на наблюдаемых участках состояние яровой пшеницы хорошее и удовлетворительное. Фаза развития «колошение» - «восковая спелость», на отдельных участках «полная спелость», где приступили к уборочным работам. Высота растений 43-73 см. Среднее число стеблей с колосом достигает от 163 до 398 шт., число колосков в колосе пшеницы 10-14 шт., из них недоразвитых до 5 шт. Среднее количество зерен в колосе пшеницы составляет 12-27 шт., из них щуплых зерен до 30 %.

Состояние посевов ячменя хорошее и удовлетворительное, посевы вокруг агропоста Петропавловка Актюбинской области плохие. Фаза развития «молочная спелость» и «восковая спелость», на отдельных участках - «кущение» - «появление нижнего стеблевого узла» в зависимости от срока сева. Высота растений достигает 47-57 см. на поздних посевах до 26 см. Среднее число стеблей с колосом достигает 239 - 308 шт., число колосков в колосе ячменя 17 шт., из них недоразвитых 8 шт. На отдельных участках количество зерен в колосе составляет 12 - 21 шт., из них щуплых зерен до 40 %.

В южных областях на наблюдаемых участках завершают уборку озимой пшеницы и ячменя, приступили к яровой пшенице.

Состояние теплолюбивых культур (кукуруза на зерно, рис, сахарная свекла, соя, хлопчатник) отличное и хорошее, продолжаются подпитывающие поливы и ручная прорывка кукурузы, сорняки встречаются часто.

На наблюдаемых участках в Западно-Казахстанской области состояние сафлора хорошее и удовлетворительное, посевы вокруг станций Чингирлау плохие. Высота достигает 41-50 см., сорняки встречаются часто. Фаза развития «цветение» и «созревание семян».

В Восточно-Казахстанской и Павлодарской областях на наблюдаемых участках подсолнечника отмечена фаза «появление соцветий» и «цветение», местами «созревание», состояние растений повсеместно хорошее. Высота растений достигает в основном от 136 до 187 см., на отдельных участках от 67 до 98 см. Среднее количество растений на 100 кв.м. насчитывалось от 497 до 602 шт., диаметр корзинки подсолнечника составляет от 6 до 12 см.

На наблюдаемых участках в Северо-Казахстанской и Костанайской областях состояние льна масличного хорошее. Фаза развития «зеленая спелость» - «ранняя желтая спелость», высота растений достигает 23-39 см.

В Алматинской, Карагандинской, Северо-Казахстанской и Костанайской областях на наблюдаемых участках у картофеля отмечена фаза «появление соцветий» и «конец цветения», состояние растений отличное и хорошее. В Алматинской и Карагандинской областях продолжается окучивание, ручная прорывка посадок картофеля, вегетационный полив и обработка ядохимикатами.

В садах с плодовыми культурами (яблоня, груша) на юге и юго-востоке страны отмечается в основном фаза развития «формирование плодов» и «созревание плодов», продолжается сбор урожая малины и яблони, состояние культур повсеместно хорошее. В яблоневых садах вокруг станций Сарканд приступили к 4-му вегетационному поливу.

В южных регионах республики повсеместно на посевах многолетних трав (люцерна, клевер) наблюдается фаза «цветение после 2-го укоса», на отдельных участках «отрастание после 3-го укоса».

На наблюдаемых участках в состоянии люцерны и клевера повсеместно хорошее, высота трав достигает до 78 см., после укоса до 10 см. продолжаются вегетационные поливы, продолжается 2 и 3-й укос трав.

В Теректинском районе Западно-Казахстанской области на наблюдаемых участках состояние трав клевера хорошее, отмечена фаза «созревание семян». Средняя высота трав достигает 39 см.

На наблюдаемых участках в Павлодарской области состояние трав житняка в основном удовлетворительное, в окрестности агропоста Андриановка плохое, где отмечается стравливание трав скотом. Фаза развития «созревание семян».

В третьей декаде июля на преобладающей территории пастбищного животноводства отмечалась погода теплее обычной, осадки выпали около и меньше нормы. Выпас животных проводился на всей территории пастбищного животноводства, продолжается подкармливание маточного поголовья и молодняка, подвоз кормов, ветеринарные мероприятия, стрижка овец и уборка трав. Состояние травостоя хорошее и удовлетворительное, плохое состояние травостоя отмечалось в Жамбылском районе Алматинской области, в Мангистауском и Бейнеуском районах Мангистауской области. Пастбища были умеренно и слабо стравлены. Сильно стравлены пастбища в Мангистауском районе Мангистауской области (станция Кызан), Улытауском районе Карагандинской области (станция Жетыконур), Жамбылском и Каратальском районах Алматинской области (станции Айдарлы, Акжар). Состояние дернины повсеместно сухое.

2021 жылдың шілде айының 3-ші онкүндігіне қысқаша агрометеорологиялық шолу.

Онкүндік бойы Қазақстанның барлық аймақтарында ыстық, жауын-шашынды ауа-райы орын алған, нормадан жоғары жауын-шашынның жаууына байланысты батыстағы облыстарда, Қостанай және Солтүстік Қазақстан облыстарының кей жерлерінде жақсы ылғалдану жағдайы байқалған. Егістіктерді арамшөптерге қарсы гербицидтермен және дәнді дақылдарды зиянкестермен мен ауруларға қарсы улы химикаттармен өңдеу жалғасуда. Оңтүстік облыстарда метеорологиялық жағдайлар күздік және жаздық дәнді дақылдар дәндерінің толық пісіп-жетілуіне және егін жинау жұмыстарын жүргізуге қолайлы болды.

Бақылау учаскелерінде жаздық бидай егістіктері «гүлдену» және «дәннің сүттенуі», жеке учаскелерде «дәннің уыздануы» фазасында. Өсімдіктердің жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық, Қостанай облысы Денисов ауданы Аршалы станциясының маңайындағы егістерде нашар. Өсімдіктердің биіктігі 41-79 см жетеді, кеш егістерде 40 см дейін. 1 шаршы метрде масағы бар сабақтардың орташа саны 153-тен 480 данаға дейін, кейбір жерлерде 94 дана болды, бидай масағындағы масақтардың саны 10-27 дана, оның ішінде дамымағаны 6 данаға дейін. Жеке учаскелерде бидай масағындағы дәндердің орташа саны 10-33 дана болды, оның ішінде 20%-ке дейінгісі солып қалған. Тайынша станциясының маңында азот тыңайтқыштарымен қоректендіру және бидай дақылдарын улы химикаттармен өңдеу жалғасуда.

Көктемгі арпаның жағдайы көбінесе жақсы және қанағаттанарлық. Арпаның биіктігі 34 - тен 79 см-ге дейін жетеді. Даму фазасы «масақтану» - «дәннің уыздануы», арамшөптер жиі кездеседі. Масағы бар сабақтардың орташа саны 220-дан 407 данаға дейін, арпа масағындағы масақтардың саны 12-ден 23 данаға дейін болды, олардың ішінде дамымағаны 3 данаға дейін. Жеке аудандарда арпа масағындағы дәндердің орташа саны 10-нан 21 данаға дейін жетті.

Еліміздің **орталығы мен шығысының** бақылау учаскелерінде жаздық бидайдың жағдайы көбінесе жақсы, Қарағанды облысының жеке учаскелерінде қанағаттанарлық. Даму фазасы «гүлдену» – «дәннің уыздануы», ерте себілген дақылдардағы даму фазасы – «толық пісу», арамшөптер жиі кездеседі. Өсімдіктердің биіктігі 41-95 см дейін жетеді, кеш себілген егістерде 40 см дейін, 1 шаршы метрде масағы бар сабақтардың орташа саны 307-ден 393 данаға дейін, бидай масағындағы масақтардың саны 13-20 дана, оның ішінде дамымағаны 3 данаға дейін.

Қарағанды облысында арпа егістігінің жағдайы өте жақсы және жақсы, «гүлдену» және «дәннің сүттенуі» кезеңі байқалған. Арпаның биіктігі 47-57 см дейін жетеді.

Батыс облыстарының бақыланау учаскелерінде жаздық бидайдың жағдайы жақсы және қанағаттанарлық. Даму кезеңі «масақтану» - «дәннің уыздануы», егін жинау жұмыстары басталған кейбір учаскелердегі даму фазасы – «толық пісу». Өсімдіктің биіктігі 43-73 см, масақтары бар сабақтардың орташа саны 163-тен 398 данаға дейін жетеді, бидай масағындағы масақтардың саны 10-14 дана, оның ішінде дамымағаны 5 данаға дейін. Бидай масағындағы дәндердің орташа саны 12-27 дана, оның ішінде 30% -ке дейінгісі солып қалған.

Арпа егістігінің жағдайы жақсы және қанағаттанарлық, Ақтөбе облысының Петропавловка агробекеті маңайындағы егістер нашар. Даму фазасы «дәннің сүттенуі» және «дәннің уыздануы», кейбір жерлердегі даму фазасы – «масақтану» - себу мерзіміне байланысты «төменгі сабақ түйінінің пайда болуы». Өсімдіктердің биіктігі 47-57 см дейін жетеді, кеш себілген егістерде 26 см дейін, масақтары бар сабақтардың орташа саны 239-308 данаға жетеді, арпа масағындағы масақтардың саны 17 дана, олардың дамымағаны 8 дана. Кейбір егістерде масақтағы дәндер саны 12-21 дана, олардың ішінде 40% - ға дейінгісі солып қалған.

Оңтүстік облыстарының бақылау учаскелерінде күздік бидай мен арпаны жинау жұмыстары аяқталды, жаздық бидайды жинауға кірісті. Жылусүйгіш дақылдардың жағдайы (жүгері, күріш, қант қызылшасы, соя, мақта) өте жақсы және жақсы, жүгеріні қолмен өңдеу, суару жұмыстары жалғасуда, арамшөптер жиі кездеседі. Батыс Қазақстан облысының бақылау учаскелерінде сафлордың жағдайы жақсы және қанағаттанарлық, Шыңғырлау станциясының маңайындағы егістер нашар. Биіктігі 41-50 см дейін жетеді, арамшөптер жиі кездеседі. Даму фазасы – «гүлдену» және «тұқымның пісуі».

Шығыс Қазақстан және Павлодар облыстарының күнбағыс бақыланатын учаскелерінде «гүл шоғырларының пайда болуы» және «гүлдену», кей

жерлерде «пісу» фазалары байқалған, өсімдіктердің жағдайы барлық жерде жақсы. Өсімдіктердің биіктігі көбінесе 136-дан 187 см дейін жетеді, кейбір жерлерде 67-ден 98 см дейін, 100 шаршы метрде өсімдіктердің орташа саны 497-ден 602 данаға дейін болды, күнбағыс себетінің диаметрі 6-дан 12 см-ге дейін.

Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарының бақылау учаскелерінде майлы зығырдың жағдайы жақсы. Даму фазасы «жасылданып пісу» - «ерте сарыланып пісу», өсімдіктердің биіктігі 23-39 см дейін жетеді.

Алматы, Қарағанды, Солтүстік Қазақстан және Қостанай облыстарында картоптың бақылау учаскелерінде «гүл шоғырының пайда болуы» және «гүлденудің аяқталуы» кезеңдері белгіленді, өсімдіктердің жағдайы өте жақсы және жақсы. Алматы және Қарағанды облыстарында картоп отырғызу, вегетациялық суару және улы химикаттармен өңдеу жұмыстары жалғасуда.

Елдің оңтүстігінде және оңтүстік-шығысында жеміс дақылдары бақтарында (алма, алмұрт) «жемістердің қалыптасуы» және «жемістердің пісуі» дамуының негізгі кезеңі байқалады, таңқурай мен алма ағаштарын жинау жалғасуда, дақылдардың жағдайы барлық жерде жақсы. Сарқанд станцияларының маңайындағы алма бақтарында 4-ші вегетациялық суару басталды.

Республиканың оңтүстік өңірлерінде барлық жерде көпжылдық шөптердің (жоңышқа, беде) егістіктерінде «2-ші шабудан кейін гүлдеу», жеке учаскелерде «3-ші шабудан кейін қайта өсу» фазалары байқалады.

Жоңышқа мен беде бақылау учаскелерінің жағдайы барлық жерде жақсы, шөптердің биіктігі 78 см дейін жетеді, шабылғаннан кейін 10 см дейін болған. Вегетациялық суару жалғасуда, шөптердің 2 және 3-ші шабуы жалғасуда.

Батыс Қазақстан облысының Теректі ауданында бақылау жүргізіліп жатқан учаскелерде жоңышқа шөптерінің жағдайы жақсы, «тұқымның пісу» фазасы байқалды. Шөптердің орташа биіктігі 39 см жетеді.

Павлодар облысының бақылау учаскелерінде еркекшөп шөптерінің жағдайы көбінесе қанағаттанарлық, Андриановка агробекетінің маңында шөптердің малмен тапталуы байқалатын жерлерде нашар. Даму фазасы – «тұқымның пісуі».

Шілде айының үшінші онкүндігінде мал шаруашылығы жайылымының басым аумағында ауа-райы әдеттегіден жылы болды, жауын-шашын нормадан аз түскен. Мал жаю мал шаруашылығының барлық аумағында жүргізілді, аналық мал басы мен төлдерді азықтандыру, мал азығын жеткізу, ветеринариялық іс-шаралар, қой қырку және шөп жинау жалғасуда. Шөптің жай-күйі жақсы және қанағаттанарлық, шөптің нашар жай-күйі Алматы облысының Жамбыл ауданында, Маңғыстау облысының Маңғыстау және Бейнеу аудандарында байқалды. Жайылымдар орташа және әлсіз тапталған. Маңғыстау облысының Маңғыстау ауданындағы (Қызан станциясы), Қарағанды облысының Ұлытау ауданындағы (Жетіқоңыр станциясы), Алматы облысының Жамбыл және Қаратал аудандарындағы (Айдарлы, Ақжар станциялары) жайылымдар қатты тапталған. Шөптің жағдайы барлық жерде құрғақ.